

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/27/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514204369
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8514204369.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Majerníka a sudcov JUDr. Mareka Košča a JUDr. Viery Zolákovej, v právnej veci žalobcu: Q. E., H.. XX.XX.XXXX, C. X. Z. XXX/ X, K. L., zastúpeného S. proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, konajúcou JUDr. Andreou Cvikovou, advokátkou a konateľkou spoločnosti, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.046,48 eur s prísl. a iné, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 2C/182/2014-59 zo dňa 26.2.2015 a proti dopĺňaciemu rozsudku toho istého súdu č.k. 2C/182/2014-103 zo dňa 5.12.2016, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 26.2.2015 č.k. 2C/182/2014-59 v spojení s dopĺňacím rozsudkom zo dňa 5.12.2016 č.k. 2C/182/2014-103 v napadnutej časti, t.j. vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1.046,48 eur, vo výrokoch o určení neprijateľnosti zmluvných podmienok, vo výroku o náhrade trov konania i o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok.

Sporovým stranám nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č.k. 2C/182/2014-59 zo dňa 26.2.2015 rozhodol, že:

- „I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 1 046,48 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .
- III. Žiadny z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.
- IV. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť súdny poplatok vo výške 62,50 eur na účet Okresného súdu Stará Ľubovňa, č.ú. 7000161615/8180, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Súd prvej inštancie v dôvodoch rozsudku uviedol, že žalobca uzatvoril so žalovaným zmluvu o revolvingovom úvere dňa 9.12.2011, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úverový limit vo výške 1.500,- eur s počtom splátok 42 splatnými 16. dňa v mesiaci s mesačnou splátkou, vrátane úrokov, 80,37 eur, celkovou čiastkou, ktorú musí dlžník zaplatiť vo výške 3.375,54 eur. Z obsahu zmluvy vyplýva, že žalobcovi mala byť poskytnutá čiastka vo výške 1.500,- eur, avšak skutočne mu bola vyplatená suma 1.284,25 eur, ktorú sa žalobca zaviazal splatiť žalovanému v 42 mesačných splátkach po 80,37 eur, pričom sa zaviazal splatiť celkovú čiastku 3.375,54 eur, ročná úroková sadzba úveru bola dojednaná vo výške 70,01 %. Podľa internetových zistení na webovom sídle Národnej banky Slovenska súd zistil, že v spotrebiteľských úveroch obchodných bánk zverejnených Národnou bankou Slovenska v decembri 2011 bola úroková miera spotrebiteľských úverov s fixáciou od 1-5 rokov v rozpätí od 10,87 % - 15,5 % a ročná percentuálna miera nákladov 16,80 %. Prvoinštančný súd právne vec súd posúdil podľa

§§ 3 ods. 1, § 39, § 41, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, 6, § 451 ods. 1, 2, § 456, § 458 Občianskeho zákonníka, §§ 1 ods. 1, 2, § 7 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy (k 9.12.2011) a § 80 písm. c) 3 O.s.p. Mal za to, že účastníci konania uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere, pričom uvedený typ zmluvy je upravený v Obchodnom zákonníku a patrí medzi absolútne obchody. Na druhej strane je nepochybné, že žalobca v danom prípade vystupoval ako fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, teda ako spotrebiteľ kým žalovaný vystupoval v rámci svojej podnikateľskej činnosti, teda ako dodávateľ. V takomto prípade, okrem úpravy zmluvy o úvere v Obchodnom zákonníku je potrebné prihliadať aj na úpravu zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, ktorý je úpravou lex specialis k úprave Obchodného zákonníka a takáto zmluva musí mať náležitosti upravené týmto zákonom. Zároveň je potrebné aplikovať aj ust. § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré obsahujú úpravu spotrebiteľských zmlúv. Jednou z náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v čase podpisu zmluvy medzi účastníkmi konania boli údaje o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ročnej úrokovej sadzbe, výške a počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, RPMN a priemerná hodnota RPMN ku dňu podpísania zmluvy, ako aj adresa predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. V zmluve o revolvingovom úvere chýba adresa predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, chýba údaj o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, výška, počet a termíny splatnosti istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je uvedený len údaj o výške mesačnej splátky, vrátane úrokov a poplatkov bez špecifikácie, koľko činí mesačná istina, úrok a iné poplatky (§ 9 ods. 2 písm. c), f), k) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy). Absenciu týchto údajov zákon č. 129/2010 Z.z. sankcionuje v § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. tým, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, teda dlžník je povinný vrátiť veriteľovi iba sumu, ktorá mu bola poskytnutá. Za takéhoto stavu súd dospel k záveru, že predmetný spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, teda žalobca bol povinný zaplatiť žalobcovi iba sumu, ktorú skutočne od žalovaného obdržal.

3. Ďalej prvoinštančný súd uviedol, že pokiaľ ide o spotrebiteľský vzťah, má sa za to, že musí ísť o také zmluvné dojednanie medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ktoré obstoí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinnosti na strane oboch účastníkov. Zmluvné dojednanie medzi účastníkmi spotrebiteľskej zmluvy podlieha súdnej kontrole vo svetle imperatívu dobrých mravov. V revolvingovej zmluve stanovená ročná úroková sadzba úveru vo výške 70,01 % a ročná úroková sadzba revolvingu 76,21 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi, vzhľadom na súdom zistené priemerné úrokové miery v čase uzatvorenia zmluvy (10,87 % - 15,5 % p.a.). Žalovaným poskytnutá ročná úroková sadzba úveru 70,01 % a revolvingu 76,21 % je jednoznačný úžernický úmysel veriteľa a ako taká nemôže požívať súdnu ochranu a je nutné ju hodnotiť ako neprijateľnú podmienku odporujúcu dobrým mravom. Takéto prevýšenie v danom prípade, až viac ako 5-násobne je netolerovateľné, zvlášť v spotrebiteľských zmluvách.

4. Súd prvej inštancie konštatoval, že judikatúra súdov nikde nespochybnila, že neprimerané úroky nie sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú fundamentálny hodnotový poriadok (napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 1MCdo/1/09 z 31.7.2009, NS SR sp. zn. 5Cdo/26/2011 z 26.4.2012, KS Prešov sp. zn. 3Co/67/2012 z 24.10.2012). Podľa právneho názoru vysloveného v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/138/2012 zo dňa 07. 05. 2013 cena plnenia (vrátane úrokov) nie je vyňatá zo súdnej kontroly, jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka) s odkazom na rozsudok Súdného dvora C-484/08 - Caja de Ahorros & Monte de Piedad de Madrid proti Asociación de Usuarios de Servicios Bancarios. Účastníkmi konania dojednaná úroková sadzba 70,01 % ročne podľa názoru súdu neobstoí pri posudzovaní súladu jej výšky so zákonným znením ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného od 01.06.2010, ale ani s poukazom na znenie ust. § 1 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 238/2008 Z. z., ktorým sa stanovuje výška, ktorú nesmie prevýšiť odplata za poskytnutie úveru a ktoré boli zrušené k 11.06.2010.

5. Prvoinštančný súd poukázal na skutočnosť, že pri poskytnutej sume úveru 1.500,- eur je celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť, suma 3.375,54 eur (čo je cca 225 %) a pri poskytnutom revolvingu

790,84 eur je celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť, suma 1.928,88 eur (čo je 243 %), takéto dojednané odmeny sú vyššie ako samotná istina. Takúto zmluvnú odmenu súd považoval za neprímeranú a v rozpore s dobrými mravmi, pretože dojednaná odmena je vyššia ako samotná istina. Súd považoval dojednanú zmluvnú odmenu ako zmluvnú podmienku za neprijateľnú aj z dôvodu jej neurčitosti. Zmluva o revolvingovom úvere uzatvorená medzi účastníkmi konania dňa 9.12.2011 neobsahuje povinné náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, absencia ktorých spôsobuje, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z.), ako aj obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, potom má žalovaný právo len na vrátenie skutočnej sumy, ktorú vyplatil žalobcovi. Vykonaním dokazovaním mal súd za preukázané, že žalovaný poskytol žalobcovi sumu 1.284,25 eur, pričom od žalobcu prijal plnenie v sume 2.330,73 eur. Plnenie nad sumu 1.284,25 eur predstavuje v zmysle § 451 ods. 2 Obč. zák. plnenie bez právneho dôvodu, ktoré je žalovaný v zmysle § 451 ods. 1 Obč. zák. povinný žalobcovi vydať. Z týchto dôvodov súd žalobe v časti vydania bezdôvodného obohatenia v sume 1.046,48 eur vyhovel. Žalobca okrem vydania bezdôvodného obohatenia žiadal určiť, že úver poskytnutý na základe zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 9.12.2011, uzavretý medzi účastníkmi konania je bezúročný a bez poplatkov. Otázku, či predmetná úverová zmluva zo dňa 9.12.2011 je bezúročná a bez poplatkov, súd vyriešil ako otázku predbežnú (prejudiciálnu) vo vzťahu k návrhu žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia. Ak si môže súd určovaciú otázku posúdiť prejudiciálne, nemôže toto otázku pojať do výroku svojho rozhodnutia. Žalobca žaloval priamo plnenie - vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 80 písm. b) O.s.p.) potom už nemá naliehavý právny záujem na určovacej žalobe v zmysle § 80 písm. c) O.s.p. Prvoinštančný súd mal za to, že žalobca na určení, že úver poskytnutý na základe zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 9.12.2011 je bezúročný a bez poplatkov nemá naliehavý právny záujem, preto v tejto časti žalobu zamietol.

6. O trovách konania prvoinštančný súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V prejednávanej veci žalobca mal úspech v časti vydania bezdôvodného obohatenia (1. uplatnený nárok), žalovaný v časti určenia, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov (2. uplatnený nárok). Keďže každý z účastníkov konania mal úspech v jednom uplatnenom nároku súd vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Záverom konštatoval, že žalobca bol v konaní oslobodený od zaplataenia poplatku a súd jeho žalobe v časti vydania bezdôvodného obohatenia vyhovel, preto v zmysle § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, zaviazal na úhradu súdneho poplatku vo výške 62,50 eur podľa položky 1 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov žalovaného.

7. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie. Odvolateľ vytýka súdu prvej inštancie, že sa nevyporiadal s jeho argumentáciou, ktorú uviedol vo vyjadrení k podanej žalobe. V konaní nebolo ďalej ani preukázané, že by žalobca preukázal svoje tvrdenia o úhradách v sume, ako je uvedená vo výroku rozhodnutia. Napriek tomu, že na túto skutočnosť bolo poukázané, súd sa s ňou nevyporiadal. Prvoinštančný súd vo veci rozhodol na základe iných dôvodov, ako uviedol žalobca v podanom návrhu, tieto neboli žalovanému vopred oznámené a nemohol k nim predložiť žiadne stanovisko. Takýto postup súdu považuje za odňatie možnosti konať pred súdom. Tvrdí, že súd prvej inštancie nesprávne vec posúdil aj po právnej stránke, kedy na základe nesprávnej interpretácie právnej normy dospel k tomu, že by úver mal byť bezúročný a bez poplatkov. Ohľadne výšky a primeranosti odplaty sa súd neriadil relevantným zákonným ustanovením a naopak v rozpore s ním - § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne, zaviazá žalobcu k náhrade trov konania, k náhrade trov právneho zastúpenia v konaní pred súdom prvej inštancie, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň žiadal, aby mu súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

8. Žalobca vo vyjadrení na odvolanie žalovaného uviedol, že s odvolaním žalobcu nesúhlasí. Voči rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 2C/182/2014-59 nemá námietky.

9. Prvoinštančný súd predložil vec odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní žalovaného dňa 13.5.2015. Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 27.9.2016 č.k. 11Co/82/2015-96 vrátil vec súdu prvej inštancie. Konštatoval, že odvolací súd prv, než prejednal vec v dôsledku podaného odvolania, dospel k záveru, že vec je treba vrátiť súdu prvej inštancie, a to z dôvodu, že podľa § 153 ods. 4 O.s.p., ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo vo všeobecných obchodných

podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

10. Následne súd prvej inštancie v súlade s pokynom odvolacieho súdu vyhlásil dňa 5.12.2016 doplniaci rozsudok č.k. 2C/182/2014-103, ktorým určil, že zmluvné podmienky nachádzajúce sa v zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej dňa 9.12.2011 v článku 8 bod 8.1 a v článku 8 bod 8.4 v znení tak, ako je to presne špecifikované vo výroku doplniaceho rozsudku, sú pre svoju neprijateľnosť neplatné. V dôvodoch tohto rozhodnutia poukázal na aplikáciu ust. § 225 ods. 1, 2 CSP, ust. § 298 ods. 2 CSP i ust. § 153 ods. 4 O.s.p.. Zdôraznil, že v rozsudku zo dňa 26.2.2015 pri výpočte výšky bezdôvodného obohatenia priznaného žalobcovi, prihliadal na neprijateľnosť označených zmluvných podmienok z dôvodu ich neurčitosti i z dôvodu, že vyjadrujú finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu v skutočnosti po materiálnej stránke nie je dané a slúži iba záujmom dodávateľa.

11. Proti tomuto doplniacemu rozsudku podal žalovaný odvolanie. Namietá porušenie procesných predpisov pri vydaní napadnutého doplnujúceho rozsudku. Odvolateľ tvrdí, že doplnovacím rozsudkom sa má odstrániť pochybenie spočívajúce v tom, že súd nevyčerpal celý predmet konania vymedzený žalobou. Doplnovací rozsudok neslúži, už z povahy vecí, na to, aby konajúci súd dopĺňoval vydané rozhodnutie o taký výrok, ktorý navrhnutý nebol a nemusel byť preto spravený. Postup konajúceho súdu a vydanie napadnutého rozhodnutia vyvoláva pochybnosti o zákonnosti rozhodovania o skôr podanom odvolaní proti rozsudku č.k. 2C/182/2014. Žalovaný má za to, že odvolací súd môže súdu prvej inštancie dávať pokyny na nové rozhodnutie vo veci len jedným spôsobom, ktorým však nie je vrátenie vecí ako inak vybavená. A v tomto prípade to zjavne dodržané nebolo. Teda už samotná skutočnosť, ako sa súdny spis dostal znovu na súd prvej inštancie, s podnetom odvolacieho súdu, je zaťažena nezákonnosťou a zmätočnosťou. Súd prvej inštancie nemôže akceptovať vrátenie spisu súdu prvej inštancie ako inak vybavenej veci, lebo to nie je prípad, kedy je súd prvej inštancie viazaný pokynom a názorom odvolacieho súdu. Ďalším dôvodom odvolania je porušenie princípu zákazu reformatio in peius. Podľa právnej teórie ako aj súdnej praxe nie je prípustné, aby na základe uplatneného opravného prostriedku došlo k zhoršeniu postavenia toho, kto tento opravný prostriedok uplatnil. Súd prvej inštancie nemal na základe žiadneho zákonného ustanovenia povinnosť určovať neprijateľnú podmienku. Zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva, že prvoinštančný súd je povinný vydať doplniaci rozsudok na základe pokynu odvolacieho súdu. Takýto postup žiadny zákon neurčuje. Žalobca namietá tiež to, kedy a či vôbec bol tzv. doplniaci rozsudok vyhlásený. Túto skutočnosť súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku neuvádza a teda na mieste je záver, že rozsudok napadnutý týmto odvolaním ani nebol verejne vyhlásený. V rozsudku sa neuvádza ani len to, či bolo zverejnené oznámenie o vyhlásení rozsudku, či bol žalobca predvolaný a pod. Ďalším dôvodom je nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku. Z napadnutého výroku vyplýva, že ním označené ustanovenia zmluvných dojednaní majú byť neprijateľnými podmienkami. Poukázal na absenciu akýchkoľvek skutkových a právnych okolností a dôvodov, ktoré by zdôvodnili to, v čom úprava zmluvnej pokuty vo všeobecných dojednaniach má spôsobovať nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. To, že je niečo upravené v obchodných podmienkach, ešte nespôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach strán. Z napadnutého rozsudku nie je zistiteľné nielen o akú nerovnováhu ide, ale aj to, z akých dôkazov ju súd zistil. Podľa názoru žalovaného je rozsudok nepreskúmateľný, zmätočný, bez obsahu základných náležitostí, ktoré sú naň kladené a samotnou podstatou znemožňuje žalovanému uplatniť právo na opravné prostriedky. Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý doplniaci rozsudok a to bez vrátenia vecí súdu prvej inštancie. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

12. Pred prejednaním veci odvolacím senátom vyzval predseda senátu sporové strany podľa § 382 CSP, aby sa vzhľadom na závery rozhodnutí tunajšieho odvolacieho súdu, týkajúce sa tých istých účastníkov v obdobných veciach - rozsudok č.k. 3Co/80/2016-67 zo 4. októbra 2016 a rozsudok č.k. 20Co/96/2016-105 zo dňa 28. marca 2017 písomne vyjadrili v lehote 10 dní od doručenia výzvy - k aplikácii záverov vyplývajúcich z rozhodnutí Ústavného súdu SR, podľa ktorých k znakom právneho štátu a medzi jeho základné hodnoty patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty vyplývajúci z čl. 1 ods. 1 ústavy (PL. ÚS 36/95), ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva. Súčasťou uvedeného princípu je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95, II. ÚS 80/99), teda to, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované. V zásadnej ústavno-právnej rovine platí, že je v rozpore s inštitúciou právneho štátu a v rámci neho s požiadavkou právnej istoty, resp.

predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, aby všeobecné sudy rozhodovali v obdobných veciach odlišným, ba až protichodným spôsobom.

13. Žalobca v odpovedi na výzvu súdu uviedol, že sa v plnej miere stotožňuje s rozhodnutiami súdu v rozsudkoch č.k. 3Co/80/2016-67 zo 4.10.2016 a č.k. 20Co/96/2016-105 zo dňa 28.3.2017.

14. Žalovaný v reakcii na výzvu súdu uviedol, že ako procesná strana, ktorá podala odvolanie, trvá na uplatnenom opravnom prostriedku a nepovažuje rozhodnutia vo veci 3Co/80/2016-67 a 20Co/96/2016-105 za obdobné do takej miery, kedy by bola daná dôvodnosť pre aplikáciu záverov vyplývajúcich z označených rozhodnutí Ústavného súdu SR.

15. Následne Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie podané žalovaným v zmysle ustanovení 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Aplikácia cit. ustanovení CSP je dôvodná napriek tomu, že preskúmaný rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 26.2.2015 bol vyhlásený súdom prvej inštancie ešte za účinnosti O.s.p.. Pre takýto postup je opora v ust. § 470 ods. 1, 2 CSP.

16. Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote termín verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke súdov SR (§ 378 ods.2, § 219 ods. 1, 3 CSP).

17. Po prieskume napadnutého rozhodnutia podľa vyššie uvedených zásad (§ 379, § 380 ods. 1, 2 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že uplatnené odvolacie dôvody nie sú spôsobilé privodiť zmenu, či zrušenie odvolaním napadnutých výrokov rozsudku a dopĺňacieho rozsudku. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je v napadnutých výrokoch vecne správne. Prvoinštančný súd pre účely rozhodnutia o podanom návrhu vykonal potrebné dôkazy, z nich vyvodil správne skutkové závery a vec napokon aj správne právne posúdil.

18. Odvolací súd zdôrazňuje, že v danom prípade ide o obdobnú vec, vedenú totožným žalobcom proti tomu istému žalovanému, ktorá už bola vo viacerých prípadoch predmetom konania pred odvolacím súdom na základe obdobných odvolacích námietok, podaných tým istým odvolateľom (žalovaným), pričom v týchto konaniach sa odvolací súd dôsledne zaoberal dôvodnosťou odvolaní žalovaného. Ako príklad odvolací súd uvádza rozsudky vydané v konaniach vedených na Krajskom súde v Prešove rozsudok pod č.k. 3Co/80/2016-67 zo 4. októbra 2016 a rozsudok č.k. 20Co/96/2016-105 zo dňa 28. marca 2017, ako aj rozsudok č.k. 2Co/172/2016-64 zo dňa 28.6.2017. Odvolací súd konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospeli odvolacie senáty v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmanej veci.

19. V prejednávanom prípade preto odvolací súd odkazuje na už vyššie uvedené rozsudky Krajského súdu v Prešove, ako aj ďalšie rozhodnutia tohto odvolacieho súdu v obdobných veciach a v súvislosti s uplatnenými odvolacími námietkami odvolací súd len dopĺňa nasledovné:

20. Prvoinštančný súd rozhodol správne a zákonne, ak vyhovel žalobe v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia. V prejednávanej veci bolo preukázané, že revolvingová zmluva, uzatvorená medzi účastníkmi konania dňa 9.12.2011, neobsahuje povinné náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, absencia ktorých spôsobuje, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný má preto právo na vrátenie len skutočnej sumy, ktorú vyplatil žalobcovi. V danom prípade žalovaný poskytol žalobcovi sumu 1.284,25 eur, pričom od žalobcu prijal plnenie v sume 2.330,73 eur. Plnenie nad sumu 1.284,25 eur predstavuje v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka plnenie bez právneho dôvodu, ktoré je žalovaný v zmysle § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka vydať.

21. Keďže žalobca zaplatil žalovanému viac finančných prostriedkov, ako mu bolo žalovaným poskytnutých, na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo dôvodné zaviazať žalovaného. Odvolací súd sa preto s rozhodnutím súdu prvej inštancie, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1.046,48 eur, plne stotožňuje.

22. Druhoinsťančný súd vyhodnotil ako nedôvodnú aj odvoláciu námietku žalovaného, ktorou žalovaný namietal nesprávnosť záverov rozhodnutia súdu prvej inštancie, že zmluvné podmienky nachádzajúce sa v zmluve o revolvingovom úvere uzavretej dňa 9.12.2011 v článku 8 bod 8.1 a v článku 8. bod 8.4 sú neplatné. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že poplatok, ktorý je predmetom bodu 8.1 a 8.4 zmluvy (odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru) podlieha súdnej kontrole s poukazom na § 53 ods. 1 vetu druhú OZ. Uvedené ustanovenie je totiž potrebné vykladať v súlade so Smernicou Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“). Podľa článku 4 ods. 2 Smernice hodnotenie nekalej povahy podmienok sa nevzťahuje k definícii hlavného predmetu zmluvy, ani na primeranú cenu a úhradu na jednej strane, ako aj tovar alebo služby dodávané výmenným spôsobom na druhej strane, pokiaľ tieto podmienky sú zrozumiteľné. Podľa článku 3 Smernice zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy ku škode spotrebiteľa. Vyššie uvedená úprava bola neskôr prijatá aj do nášho právneho poriadku zákonom č. 575/2009 Z.z. a to od 1.3.2010. Od uvedenej doby preto § 53 ods. 1 OZ znie: „Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané“.

23. Za hlavný predmet plnenia v zmysle európskej judikatúry sa považujú podmienky, ktoré upravujú základné plnenia zmluvy a ktoré ju ako také charakterizujú (napr. rozsudok SAIA d AHORROSY MONTE D PIEDAT D MADRID, EU: S: 2010:309, bod 34). Sporný poplatok, ktorý je poplatkom za možný odklad splátok, rozhodne nie je základným plnením úverovej zmluvy a teda nepredstavuje jej hlavný predmet plnenia. Druhý prípad vylúčenia súdnej kontroly nie je samotná cena, ale primeranosť ceny na jednej strane a tovaru a služieb na druhej strane ako protiplnenie (napr. Rozsudok C-26/13 zo dňa 30.4.2014 vo veci Arpád Kásler, Hajnalka Káslerné Raabai proti OTK Jelzalogbank Zrt, bod 54). Podmienky, týkajúce sa protihodnoty, ktorú dlhuje spotrebiteľ veriteľovi alebo ktorá má vplyv na skutočnú cenu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť veriteľovi, teda v zásade nepatria do tejto druhej kategórie podmienok vylučujúcich súdnu kontrolu s výnimkou otázky, či je výška protihodnoty alebo cena, ktorá je dohodnutá v zmluve primeraná službe veriteľa (rozsudok C-143/13 zo dňa 26.2.2015 vo veci Bogdan Matei, Iona Ofelia Matei proti SC Volksbank Romania SA, bod 55, 56).

24. V danom prípade dohoda o cene za možný odklad splátok, spočíva v tom, že spotrebiteľ má platiť za niečo, čo mu nie je dodané (tzv. teória skutočného plnenia). Za neprijateľnú zmluvnú podmienku sa považuje aj zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži záujmom dodávateľa. Zo súdnej kontroly by bola vylúčená sporná dohoda, ak by bola individuálne dojednaná. Tento názor je však spochybnený už tým, že ide o formulárovú dohodu. Sporný poplatok nepredstavuje celé číslo a nepochybne ide o určitý podiel z poskytnutého úveru, takže poplatok musel byť do zmluvy dopísaný až po schválení úveru, a teda rozhodne nemohol byť odsúhlasený žalobkyňou. Súd preto dospel k záveru, že sporná zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná. Súd pritom zdôrazňuje, že platí prezumpcia práve o tom, že neprijateľná zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná, ako to vyplýva z § 53 ods. 3 OZ. Dôkazné bremeno o opaku je na žalovanom, ktorý však toto dôkazné bremeno neuniesol.

25. Pri posudzovaní neprijateľnosti zmluvnej podmienky je potrebné si uvedomiť, že žalovaný žalobcovi zrazil z úveru sumu 215,75 eur ako poplatok za to, že ak by snád niekedy v budúcnosti žiadal o odklad splátok, aj to až pri splnení ďalších podmienok (stanovenej doby práceneschopnosti alebo skončenie pracovného pomeru) povolí jej odklad, ale maximálne troch splátok a to všetko za poplatok 215,75 eur pri úvere vo výške 1.500,- eur. Zmluvné dojednanie nie je formulované tak, že ak spotrebiteľ skutočne chce odklad splátok, môže si ho aktivovať, ale je formulované tak, že službu napriek tomu, že ju spotrebiteľ ešte nepotrebuje a zjavne ani nechce, zaplatí poplatok vo výške 215,75 eur. Nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a preto správne

rozhodol súd prvej inštancie, ak určil, že vyššie uvedené zmluvné podmienky sú pre ich neprijateľnosť, neplatné.

26. Nie je dôvodná ani ďalšia odvolacia námietka žalovaného, že v prejednávanej veci nebolo možné rozhodnúť o neplatnosti zmluvných podmienok dopĺňacím rozsudkom, pretože dopĺňovací rozsudok neslúži už z povahy veci na to, aby konajúci súd dopĺňoval vydané rozhodnutie o taký výrok, ktorý navrhnutý nebol a nemusel byť preto spravený, a že neexistuje žiadne zákonné ustanovenie, na základe ktorého by súd za vzniknutej procesnej situácie mohol vydať takýto dopĺňací rozsudok.

27. Podľa § 298 ods. 2 CSP, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

28. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že súd nemusí vyhlásovať uznesenie o začatí konania, ak mieni ex officio určiť v začatom spotrebiteľskom spore zmluvnú podmienku za neprijateľnú. V zmysle rozhodnutia SDEÚ vo veci C-472/11, Balfin Plus Bank Zrt, stačí, ak vnútroštátny súd poskytne možnosť stranám vyjadriť sa k ex officio preskúmaniu neprijateľnej zmluvnej podmienky kontradiktórnym spôsobom, no nemusí čakať, či spotrebiteľ navrhne, aby bola uvedená podmienka zrušená. Ústavný súd SR v uznesení PLz. ÚS 1/2014-27 zásadu kontradiktórnosti v spojení s princípom jednotnosti konania vykladá v tom zmysle, že pre ústavnú konformnosť konania ako celku postačuje, ak je strane možnosť vyjadriť sa k ex officio získaným dôkazom reálne poskytnutá v odvolacom konaní. Ak súd v akomkoľvek spotrebiteľskom spore (spore zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiacej so spotrebiteľskou zmluvou) posúdi zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v inom zmluvnom dokumente súvisiacom so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti, je povinný uviesť jej znenie vo výroku rozsudku, a to aj v prípade, že sa spotrebiteľ tohto posúdenia nedomáhal.

29. Prvoinštančný súd preto postupoval správne, ak v prejednávanej veci aj bez návrhu dopĺňacím rozsudkom vyhlásil zmluvné podmienky špecifikované v tomto rozsudku za neplatné. V tejto súvislosti odvolací súd opätovne pripomína, že existujú už viaceré právoplatné súdne rozhodnutia (špecifikované v predchádzajúcom texte a iné), ktorým bola vyslovená neprijateľná zmluvná podmienka totožná s predmetom tejto žaloby. K tomuto je potrebné navyše zdôrazniť, že napriek tomu, že vyhlásenie zmluvnej podmienky za neprijateľnú v jednom individuálnom spotrebiteľskom spore nie je záväzná pre posúdenie tejto zmluvnej podmienky v inom individuálnom spotrebiteľskom spore, za predpokladu obdobných skutkových okolností by mal súd rozhodnúť obdobne. Zaväzuje ho k tomu požiadavka právnej istoty vyjadrená v článku 2 CSP, ako aj v rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR. (napr. ÚS SR, sp. zn. I ÚS 540/2012 obdobne napr. Ústavný súd SR, IV. ÚS 49/06, ÚS SR, III. ÚS 300/06). Zároveň odvolací súd poznamenáva, že v prejednávanej veci nezistil ani žalovaným namietané porušenie zásady kontradiktórnosti konania. Žalovaný sa mohol k preskúmaniu neprijateľných zmluvných podmienok vyjadriť nielen v konaní pred súdom prvej inštancie, ale táto možnosť mu bola poskytnutá aj v odvolacom konaní.

30. Odvolací súd nepovažuje za opodstatnenú ani ďalšiu odvolaciu námietku žalovaného, že v prejednávanej veci nie je zrejmé, kedy a či vôbec bol tzv. dopĺňací rozsudok vyhlásený a preto sa žalovaný domnieva, že dopĺňací rozsudok ani nebol verejne vyhlásený a s pochybnosťou, či bolo zverejnené oznámenie o vyhlásení rozsudku a či bol žalobca (zrejme myslel žalovaný, pozn. odvolacieho súdu) predvolaný. K tomuto odvolací súd uvádza, že zo spisového materiálu jednoznačne plynie, že dňa 10.11.2016 bolo vyhotovené oznámenie (č.l. 100) o tom, že dňa 5.12.2016 o 10.30 hod. bude bez nariadenia pojednávania vyhlásený dopĺňací rozsudok podľa § 219 CSP. Podľa záznamu uvedeného na tomto oznámení, bolo oznámenie vyvesené na úradnej tabuli Okresného súdu Stará Ľubovňa dňa 10.11.2016. Oznámenie o verejnom vyhlásení dopĺňacieho rozsudku bolo zverejnené odo dňa 10.11.2016 i na webovej stránke súdu.

31. Odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie nepodal žalobca. Výrok rozsudku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, nadobudol právoplatnosť a pri vyššie uvedenej zásade danej aplikáciou

ust. § 379 CSP nebol predmetom prieskumu odvolacím súdom. Vychádzajúc z tohto procesného výsledku konania niet dôvodu ani spochybňovať závery súdu prvej inštancie premietnuté do výroku o náhrade trov konania účastníkov podľa vtedy účinného § 142 ods. 2 O.s.p..

32. Napokon prvoinštančný súd správne rozhodol aj o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok za žalobcom uplatnený nárok v časti vydania bezdôvodného obohatenia, vo výške 62,50 eur, podľa položky 1 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov. Žalobca, ktorý bol v danom spore vo veci samej úspešný, bol v konaní podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov oslobodený od súdnych poplatkov, preto súd prvej inštancie správne rozhodol o poplatkovej povinnosti žalovaného. V danom prípade ide kogentné ustanovenie (§ 2 ods. 2) zákona o súdnych poplatkoch, keď povinnosť zaplatiť súdny poplatok na žalovaného prechádza priamo zo zákona, takže prvoinštančný súd o poplatkovej povinnosti ani nemohol rozhodnúť inak. Keďže súd prvej inštancie určil súdny poplatok aj v správnej výške, je odvolanie žalovaného nedôvodné, preto odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok aj vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok.

33. Za daného stavu odvolací súd napadnutý rozsudok v odvolaním napadnutých častiach potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p..

34. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 2 C.s.p.. Žalobca trovy odvolacieho konania nežiadal a žalovaný, vzhľadom na výsledok odvolacieho konania, na ich náhradu nemá právo.

35. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3: 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov a § 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).